

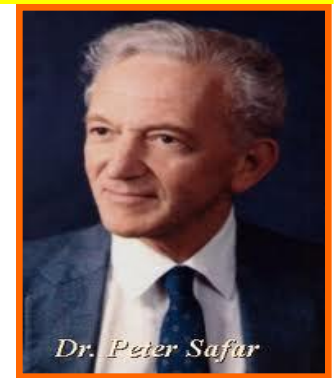
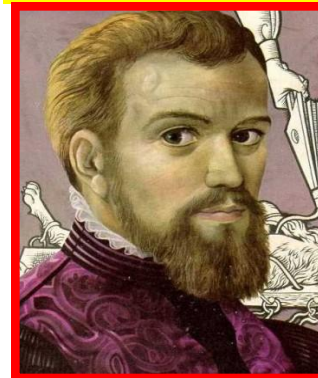
Термінальні стани та серцево-легенева реанімація у дітей.

*Той, хто врятував одне життя,
врятував цілий світ.*

Mishnah Sanhedrin

Історія питання

- Історія реанімації нараховує століття.
- Ще в 1543 році Vesalius описав штучну вентиляцію легень.
- Засновником реанімації вважається австрійський лікар **Пітер Сафар**, на ім'я якого названо прийом Сафара.
- Комплекс серцево-легеневої реанімації створено в середині ХХ століття і до теперішнього часу не зазнав принципових змін.

- **Термінальний стан** (критичний стан) - кінцева стадія захворювання або травми, яка супроводжується порушенням функції органів, що несумісне з життям.
- Здебільшого порушення стосуються порушення дихання та роботи серця.
- Характеризується невідворотністю летального кінця (смерті), при відсутності адекватних реанімаційних заходів.

Термінальні стани

Виділяють три періода (стадії).

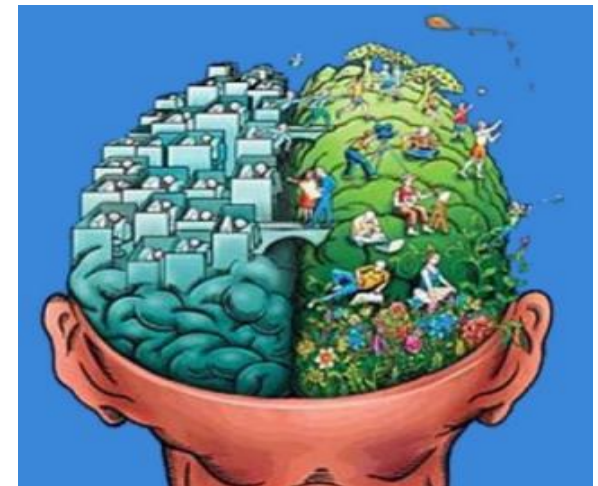
- **предагонія** — порушення свідомості, дихання, частий слабкий пульс, різке зниження артеріального тиску (АТ).
- **агонія** — свідомість відсутня, кровообіг різко порушено (ціаноз обличчя, пульс послаблен, АТ не визначається), патологічні типи дихання. Можливі судомні посмикування, мимовільне сечовиділення. **Наприкінці агонії: зупинка дихання, розширення зіниць, відсутність реакції на світло, зупинка серця.**
- **клінічна смерть** — настає з моменту зупинки серця.

Визначення

- Клінічна смерть – відсутність свідомості, дихання, серцебиття. Протягом **3–5 хвилин** мозг зберігає свою життєдіяльність. В цей період організм **МОЖНО ОЖИВИТИ**.
- **Клінічна смерть – зворотній етап вмирання.**
- Біологічна смерть – припинення спонтанного дихання і кровообігу, яке супроводжується **незворотнім** ураженням функцій головного мозку.

Що відбувається під час КС - (чому 3-5 хвилин)?

В нормі 95% обміну речовин мозку відбувається при наявності кисню.

Епідеміологія

- Частота реєстрації КС в популяції від 0-18 років складає 12,7 на 100.000 населення.
- У дітей найбільш частими причинами термінальних станів є порушення з боку системи **дихання**, у дорослих – **гостра патологія серця**.
- У дітей клінічна смерть може бути закономірним наслідком **прогресуючого** погіршення (за виключенням SIDS, та нещасних випадків), у дорослих зустрічається раптова коронарна смерть.

Стани, які потребують реанімації у дітей

- SIDS –22% (Sudden Infant Death Syndrome)
- Втоплення – 22%
- Травма – 18%
- Сторонні тіла ДШ – 9%
- Отруєння, передозування ліків, вдихання диму – 17%
- Захворювання серця – 4%
- Інфекційні захворювання, пухлини, ендокринопатії – 8%

SIDS

- Синдром раптової смерті немовля – раптова смерть, яка не очікується у відповідності до поточного стану здоров'я і яку не можна пояснити при аутопсії у 95%.
- SIDS зустрічається у віці до 6 міс., частота до 1,3 на 1000 живонароджених.
- Фактори ризику: а) Сімейний анамнез
Б) Незрілість, анемія, ВУІ
В) Паління батьків

Причини (тільки гіпотетично): порушення зовнішнього дихання, збочена відповідь на гіпоксію, порушення терморегуляції.

Провідні організації

- Європейська рада з реанімації (ERC).
- Американська асоціація серцевих захворювань (AHA) - **лідер**
- «Міжнародний комітет по реанімації» (ILCOR) – заснован в 1992 р.
- Фонд серцево-судинних захворювань Канади.
- Рада з реанімації Південної Африки.

European Resuscitation Council

Interdisciplinary Council For Resuscitation Medicine and Emergency Medical Care

SEARCH

Login - Contact - FAQ

Sunday 18 May, 2014

Home | News & Events | Publications | Resources | Forum | ERC shop | Partners | FAQ | About ERC

LOGIN

username

password

Remember me

[Register for free](#)

[Lost username/password?](#)

Hot links

- First time users
- Guidelines 2010
- ERC congress
- Resuscitation Journal
- Slides
- Images
- Downloads
- Certificate verification

ERC Shop

Books & Posters (Guidelines 2010)

Guidelines 2005 articles and misc.

ERC Memberships

Shopping cart

Registries

Utstein Templates

Links

- National Councils
- ILCOR
- Business Partners
- Other Organisations
- Article of the Month

Membership

become member of the ERC

Donations

Support The ERC

2012

Watch more than 100 video's of the ERC Congress in Vienna

Data Collection: Please participate on the survey on ventilation during CPR.

Follow ERC on Facebook and Twitter

FREE download of the ERC Guidelines 2010 !

Download the guidelines, summary and posters. Watch videos of the authors.

www.cprguidelines.eu

YOUR HANDS CAN SAVE LIVES!

EUROPEAN RESTART A HEART - DAY - 16 OCT

RAISING CARDIAC ARREST AWARENESS

Welcome !

On this site you will find the **2010 European Guidelines on Resuscitation**, as well as a full overview of the ERC educational tools such as **manuals, posters and slides**. Find information on our **courses (basic life support and automated external defibrillation, advanced life support, paediatric life support)**. Register and interact with the resuscitation community through our **forum**.

Basic Life Support & AED	Advanced Life Support	Paediatric Life Support
Course Calendar	Congress	Publications

- В теперішній час у більшості стран термін «реанімація» змінен на - «підтримка життєдіяльності» (life support):
  - умовно поділяють заходи на базові **BLS** (basic life support)
  - та розширені **ALS** (advanced life support).

При цьому проведення базових заходів повинно бути розпочато негайно після розпізнавання стану КС і не передбачає використання будь-яких спеціальних апаратів та пристроїв, в той час як розширені заходи обов'язково виконуються за допомогою спеціальної техніки.

Діагностика клінічної смерті

- Відсутність свідомості (гукнути, обережно встряхнути, подразнити підошви)
- Апноє (наявність видоху, екскурсія ГК)
- Відсутність кровообігу (пульсація на сонній або стегновій артерії)
- Колір шкіри, розмір зіниць, наявність рефлексів – значення допоміжне, малоінформативне, яке не має відношення до рішень.

ПРАВИЛО

- Не можна витратити час на точну діагностику клінічної смерті !
- Раптова втрата свідомості – завжди привід для заходів BLS

Визначення свідомості 5-10 сек.

Визначення дихання 5-10 сек.

- Чую ↔ Бачу ↔ Відчуваю >

Визначення пульса 10 сек.

Визначення пульса у дітей до 1 року

Визначення пульса у дітей старшого віку

Три ступені реанімації – правило ABC

- Відновлення прохідності дихальних шляхів (**Airway**) - **A**
- Відновлення дихання і вентиляція легень (**Breathing**) - **B**
- Підтримка кровообігу (**Circulation**) - **C**

А - Вивільнення дихальних шляхів

- найбільш часта причина -
**западіння кореня язика – виникає
завжди**

- Обструкція гортаноглотки:
  - Мокротою
  - Рвотними масами
  - Стороннім тілом
  - набряк гортані або підзв'язочного простору

Прохідність дихальних шляхів

До 1 року

та

більше 1 року

В - Breath (заміщення дихання)

Методики:

Рот в нос

Рот в рот

Через лицеву маску

Мішком типа АМВU

Апаратом ШВЛ

Бажано всі пункти зі 100% O₂

Breath (заміщення дихання)

Рис. 5. Вентиляція легких методом «рот в рот» у дітей раннього віку

Рис. 6. Вентиляція легких методом «рот в рот» у дітей старшого віку

Breath (заміщення дихання)

- Завжди спочатку **виконують 5** глибоких вдохів
  - вдих триває 1 сек.
- необхідно отримати достатню підняття грудної клітини
  - Дочекатися видохи

Оцінка ефективності вентиляції

- Рівномірна екскурсія грудної клітини
- Відсутність сторонніх шумів (роздування щок)
- Відсутність здуття епігастрія
- Можливе надмірне роздування: баротравма, регургітація - ускладнення

C - Circulation (кровообіг)

*Масаж
серця*

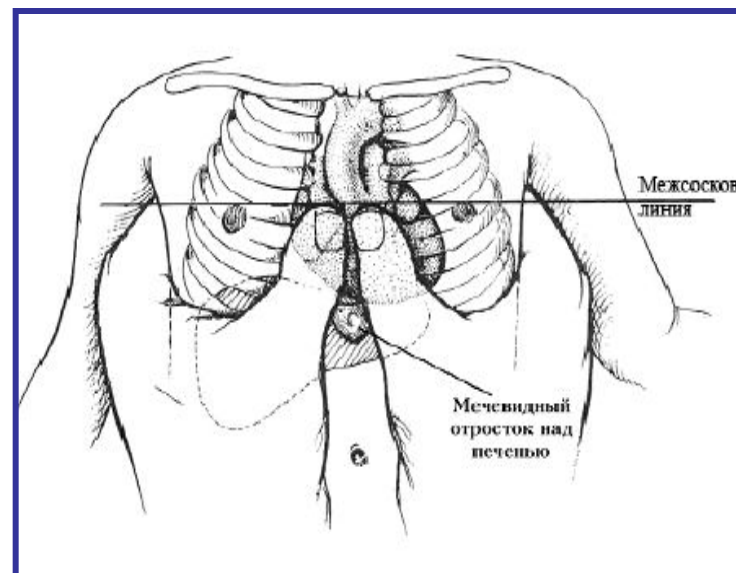
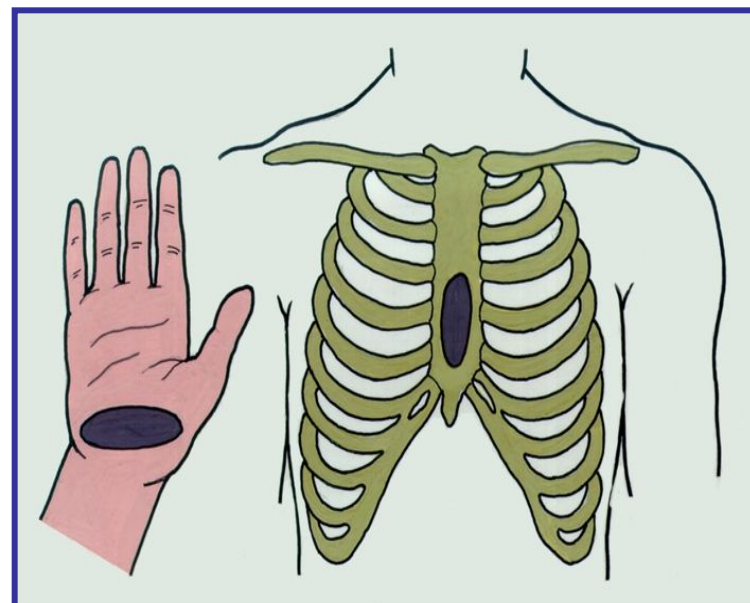
Закритий

Відкритий

*Транс-
диафрагмаль
ний*

Способи визначення точки компресії

- 1. Між сосками.
- 2. Правило Victoria — на межі середньої та нижньої третини відстані між яремної ямкою та мечеподібним відростком.

Діти від народження до 1 року

- Вказівним та середнім пальцями, двома великими пальцями;
- частота 100-120 на хвилину,
- Співвідношення вдих : компресія 2:15
глибина 4см

Діти від народження до 1 року

- НЕ БІЙТЕСЯ РОБИТИ ГЛИБОКУ КОМПРЕССІЮ!
- КОМПРЕССІЇ ПОВИННІ БУТИ ШВИДКИМИ ТА СИЛЬНИМИ!

Від 1 року до 8 років

- компресія грудної клітини долонею одної руки в нижній частині груднини на глибину 5 см, з частотою 100-120 на хвилину та
- Співвідношення вдих :компресія 2:15

Від 8 років та дорослі

- Діти більше 8 років, та дорослі: компресія грудної клітини двома руками на глибину $\frac{1}{3}$ грудної клітини, частота 80- 100 на хвилину, співвідношення 2:30 (2:15)
- Глибина 5-6 см

Поддержание жизни детей. Базовая реанимация Для медиков, работающих в педиатрии

После 1 минуты СЛР вызвать 01(112) или бригаду СЛР

Реакция на осмотр
(встряхнуть и окрикнуть),
при ее отсутствии:

Вызвать скорую помощь
(тел. 01 и 112 с моб.)
немедленно или через 1 мин
от начала реанимации

**Обеспечить проходимость
дыхательных путей**
(запрокинуть голову,
приподнять подбородок)

**При отсутствии спонтанного
дыхания – 2 эффективных
искусственных вдоха**

**Проверить
наличие дыхания**
(вижу, слышу, ощущаю)

**Проверить симптомы
кровообращения**
(в течение 10 секунд
максимально)

**При наличии спонтанного
дыхания – безопасное
положение**

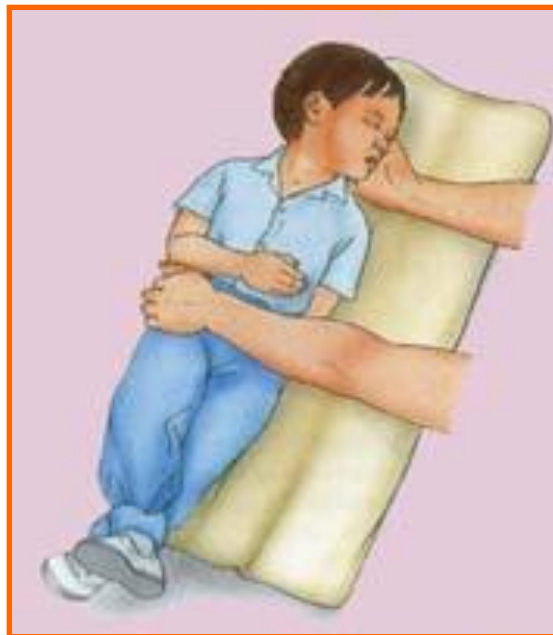
**При отсутствии – компрессии
грудной клетки; продолжать
реанимацию
с соотношением вдохи:
компрессии = 2:15 (2:30)**

**Признаки
кровообращения есть:**
продолжить
искусственные вдохи

**Признаков
кровообращения нет:**
начать компрессии грудной
клетки

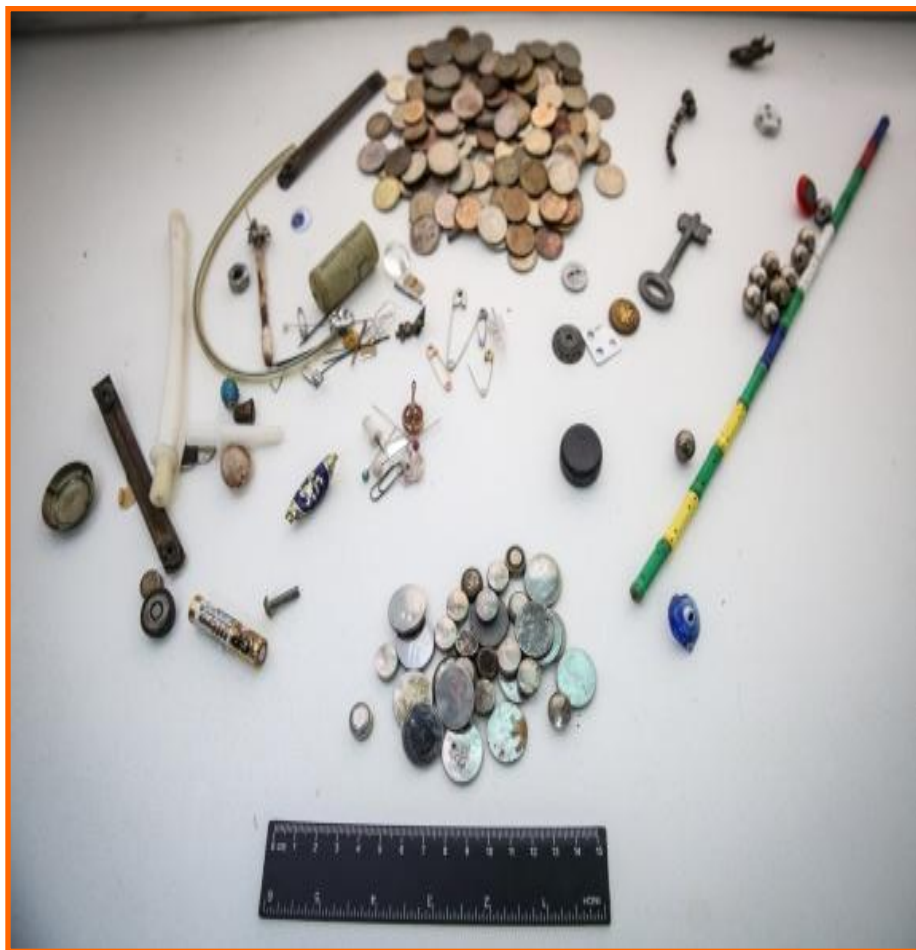
Стабільне положення

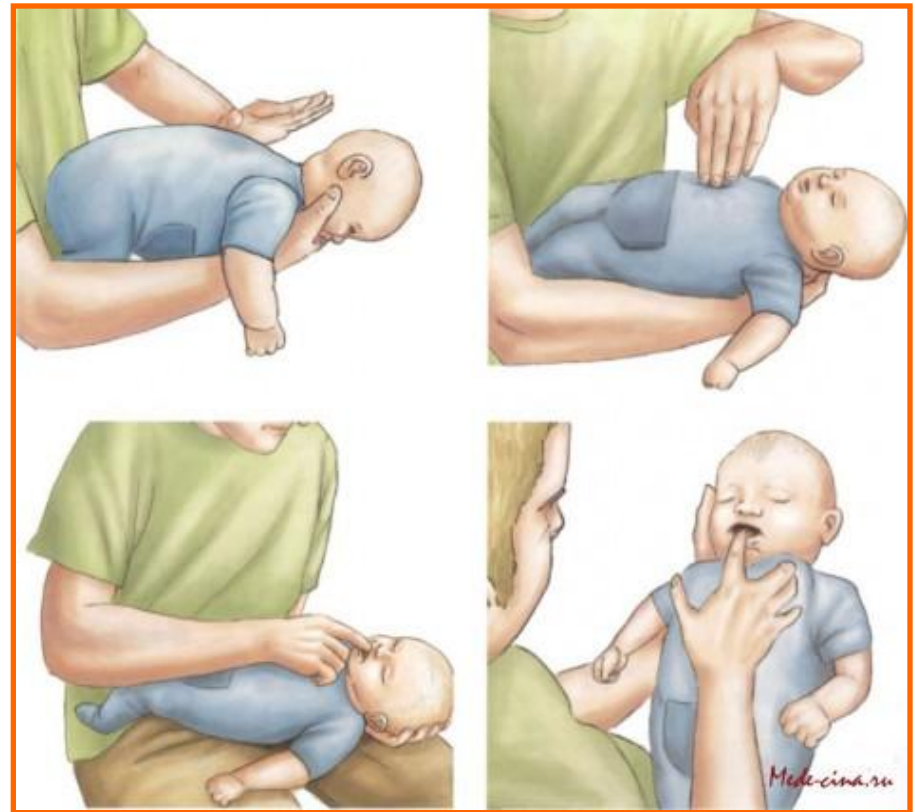
Асфіксія – порушення прохідності дихальних шляхів

- Западіння язика в безсвідомому стані
- набряк або травма гортані
- сторонні тіла трахеї – частіше за все у дітей
- Інфекції – обтурація мокротинням або плівками
- Пухлини гортані

Сторонні тіла трахеї

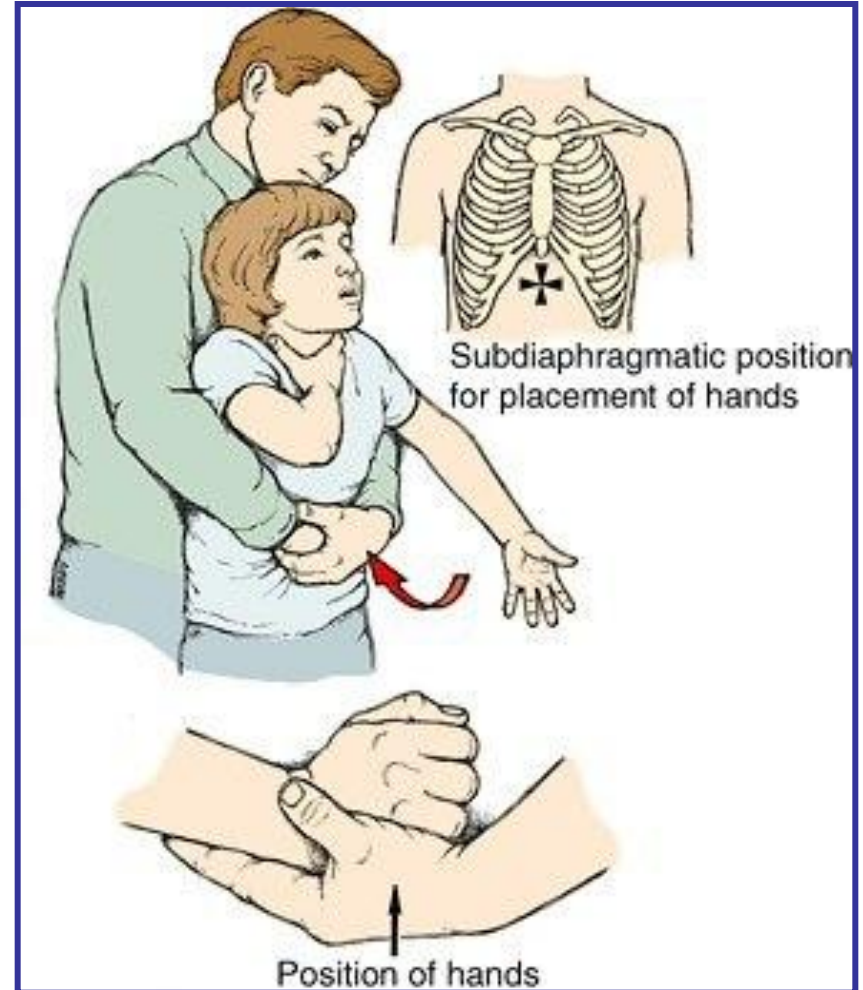

Видалення сторонніх тіл до 1 року

У дітей більше 1 року та дорослих

■ ПРИЙОМ ХЕЙМЛІХА

Ураження електричним струмом

Втоплення

Задушення

Непритомність у дітей

- Непритомність – раптово виникаюча короткочасна втрата свідомості, яка пов'язана з погіршенням кровопостачання мозку.
- Непритомність триває від 1 до 3-х хвилин, супроводжується падінням артеріального тиску, холодним потом.
- Непритомність у дітей менше 10 років зустрічається рідко. В підлітковому віці непритомність трапляється частіше, особливо у дівчат.

Причини непритомності

- Вроджена схильність.
- Різке підвищення температури повітря (особливо в літку або в закритих приміщеннях).
- При гіпоксії, тобто при зниженні концентрації кисню в оточуючому повітрі.
- Емоційні реакції, іноді надмірно сильні позитивні або негативні емоції.
- Сильне втомлення з перенавантаженням.
- Травми та захворювання.

Допомога при непритомності

- **Виключити термінальні стани!**
- Надати горизонтальне положення на спині, ноги під кутом 30 градусів.
- Дати доступ свіжого повітря.
- Допомогти дитині прийти до тями.
- Дати дитині випити солодкий напій.
- Показати дитину лікарю (викликати швидку допомогу).

Допомога при непритомності

Дякую за увагу!

